

Formularz weryfikacji Projektu MRN2

Data 17.02.2017 **Numer zadania** wszystkie zgłoszone

RDLP Białystok Nadleśnictwo Augustów Leśnictwo Jastrzębna oraz Sajenek

Nazwa zadania:

Groble i progi łącznie 46 zadań polegających na budowie pojedynczych urządzeń.

Dotychczasowy opis zadania zgonie z Bazą zgłoszeń:

Grobla- zaprojektowane na bazie istniejących dróg lub na liniach oddziaływowych i jednocześnie stanowią podwyższenie tych dróg lub w przewężeniach niewielkich śródleśnych dolin, którymi przebiegają ciek. Urządzenie to jest budowlą ziemną, wykonaną z pospółki z niewielką zawartością gliny. W celu zapewnienia komunikacji zaprojektowano szerokość korony 4 m oraz nachylenie skarp grobli 1:1,5.

Próg - urządzenia projektowane na rowach, gdzie przepływy są okresowe, w związku z tym nie zachodzi potrzeba budowania pochylni na poszurze. Umocnienia po obu stronach ścianki szczelnej są pod takim samym nachyleniem wynoszącym 1:2. Budowle te w przyszłości będą służyły do spo-walniania odpływu w czasie przepływu wód pozimowych, a później retencjonowania wody powy-żej budowli. Poza nachyleniem umocnień pozostałe elementy są podobne jak w progu – bystrotoku.

Próg -przegroda ze ścianki szczelnej drewnianej, o grubości bali 50 mm, głębokości wbicia 3,00 m i długości zależnej od przekroju cieków w każdym miejscu. Po umocnieniu poszuru i ponuru narzutem kamiennym w płotkach faszynowych plecionych przetamowanie przybiera formę progu – bystrotoku. Nachylenie umocnienia na ponurze wynosi 1:2, na poszurze 1:10.

Ścianka szczelna przeciwfiltracyjna: wykonanie ścianki szczelnej drewnianej z bali gr. 0,05 m, dł. 3,00 m, gł. wbicia 2,50 m

Zastawka - konstrukcja zastawek dębowych to szczelna ścianka zakładana z bali dębowych między palami kierującymi, wpuszczona w grunt min. 0,5 m poniżej istniejącego dna. Drewniana konstrukcja przykryta jest gruntem miejscowym w formie grobelki. Korona tej grobelki wynosi 1,00 m a nachylenia skarp po obu stronach wynosi 1:2. Zaprojektowane budowle posiadają wysokość piętrzenia równą 0,70 m. Górna krawędź konstrukcji posadowiona jest równo z przylegającym terenem, dzięki temu spię-trzone wody mogą wystąpić ponad teren jedynie na niewielką wysokość na obszarze przyległym do rowu.

Zasypywanie rowów melioracyjnych.

Opisy powyżej podano przykładowe, gdyż się powtarzają przy zadaniach polegających na budowie analogicznych konstrukcji.

Pracownicy CKPŚ uczestniczący w wizycie: Piotr Kornacki

Pracownicy Nadleśnictwa uczestniczący w wizycie: Nadleśniczy Wojciech Szostak, Z-ca nadleśniczego Adam Sieńko, Joanna Jadeszko - koordynator projektu w nadleśnictwie (w części kameralnej), Grzegorz Androsiuk – z-ca koordynatora projektu w nadleśnictwie, Adam Kolator - leśniczy

Pozostałe osoby uczestniczące w wizycie: Marek Taradejna – przedstawiciel rdLP w Białymstoku

A. Ocena lokalizacji inwestycji pod względem hydrotechnicznym

Ogólna ocena przedmiotowej inwestycji budowy obiektów małej retencji nizinnej jest pozytywna, posiada ona duży potencjał przyrodniczy.

Została wykonana w oparciu o „Koncepcję przyrodniczo – hydrotechniczną budowy urządzeń małej retencji na terenie ostoi głuszcza (*Tetrao urogallus*) w Puszczy Augustowskiej w Nadleśnictwie Augustów - Ostoja „Sajenek II” - wykonanej w ramach projektu „Krajowy program ochrony głuszcza” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej W warszawie.

W części terenowej spotkania zlustrowano miejsca projektowanych obiektów w oddziałach: 240 – 241, 215 – 216, 191- 192, 267 – 268 - 269, 271, 23.

Na gruncie omówiono rozwiązania techniczne przyrodniczo - techniczne oraz przekazano uzasadnienie rekomendacji pracownika CKPŚ.

B. Ocena lokalizacji inwestycji pod względem przyrodniczym

Oceni nie zostały poddane zbiorowiska roślinności na terenie planowanej inwestycji i na terenie przyległym, ze względu na zaleganie śniegu. Jednakże widocznym było, że miejsce inwestycji znajduje się na całkowicie płaskim terenie porośniętym drzewostanem o różnym zadrzewieniu i składzie gatunkowym.

C. Wyniki weryfikacji terenowej.

1. Zadania pozostają w projekcie
2. Zadania pozostają w projekcie w przypadku spełnienia określonych w czasie wizyty warunków realizacji
3. Zadania rekomendowane do usunięcia z listy podstawowej projektu

Uzasadnienie:

D. Rekomendacje CKPŚ

Po omówieniu potencjału lokalizacji w kontekście zgodności z celami Projektu i preferowanych dobrych praktyk ustalono, że obecny charakter inwestycji jest w pełni zgodny z celami Projektu.

D.1. Ustalenia i warunki brzegowe

Nadleśnictwo zgłosiło do projektu wykonanie 46 zadań, które faktycznie w ramach MRN2 stanowią osobne obiekty. W rzeczywistości Nadleśnictwo Augustów zamierza wykonać 2 zadania składające się z wielu obiektów – głównie progów zapewniających stały poziom piętrzenia.

Zadanie I

Rekomenduje się, by w miarę możliwości w trakcie wykonywania dokumentacji projektowej uwzględnić zalecenia:

1. Na rowach biegnących wzdłuż oddziałów:
 - a) 240 – 241 - zastawki o numerach: 19 – 26,
 - b) 215 – 240 - zastawki o numerach: 27 – 32,
 - c) 216 – 241 - zastawki o numerach: 33 – 38,
 - d) 215 – 216 - zastawki o numerach: 39 – 45,

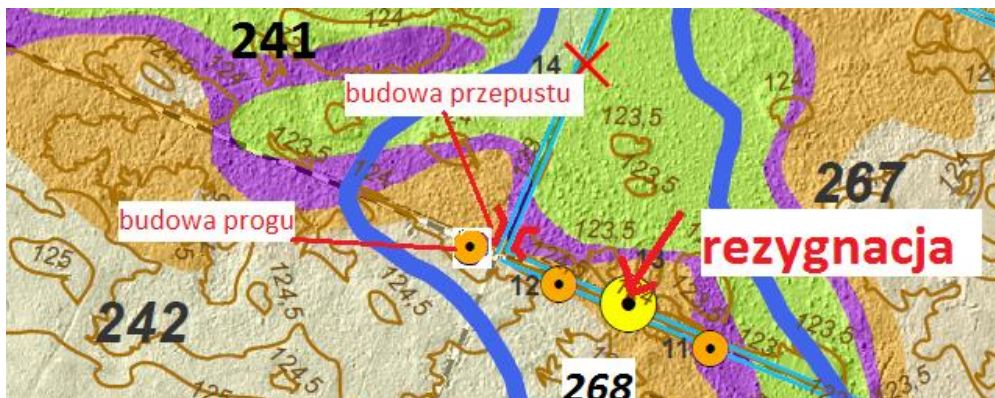

Rys. 1 Fragment mapy przedstawiający zastawki w okolicy oddz. 191 i 215.

Preferowanym rozwiązaniem byłoby wykonanie długich – przechodzących przez oba rowy progów, jednak ostateczna liczba, rodzaj i miejsca posadowienia projektowanych urządzeń małej retencji określona zostanie na etapie wykonywania projektowych - po wykonaniu szczegółowych prac niwelacyjnych, a także przyjętych w projekcie rozwiązań technicznych (wykonanie 2 zastawek lub progów przylegających do siebie czy też jednej zastawki obejmującej dwa rowy i groble).

2. Pozostawić planowane zasypanie rowu pomiędzy oddziałami 191 i 215 oznaczone nr 46.
3. W miejscu oznaczonym czerwoną gwiazdką na rys. 1 – na rowie pomiędzy oddziałami 191 i 192 wybudować bród piętrzący wodę na niewielką wysokość w rowie – odpływie z oddziałów 191, 192, zapewniający wzmocnienie drogi – przejazdu pomiędzy oddziałami 191, 192 oraz 215, 216.
4. Pomiędzy oddziałami: 267 – 241, 267 – 268, 241 – 242 należy:
 - a) zaplanować budowę przepustu pomiędzy oddziałami: 267 – 241.
 - b) zrezygnować z zasypania rowów biegnących wzdłuż oddziałów: 267 – 268.
 - c) zaplanować budowę progę pomiędzy oddziałami: 241 – 242.
 - d) planowaną zastawkę 14 pomiędzy oddziałami 241 i 267 zastąpić progiem - stałym piętrzeniem na wysokim poziomie piętrzenia, której działanie zastąpi efekt wywierany przez występującą wcześniej „starą” tamę bobrową. Wysokość piętrzenia dobrać tak, aby poziom zalewu sięgał fragmentu oddziału 240 przy styku z oddziałami 241, 267, 266 – maksymalna długość zalewu to około 300m w linii prostej od progę. Dalsze utrzymywanie tak wysokiego stanu wód w tym miejscu może doprowadzić do ustąpienia zbiorowisk leśnych na korzyść higrofilnych zielnych lub bagiennych (w tym drzewiastych) wraz z przywróceniem procesu bagiennego – w kierunku torfienia, fragmentami z całkowitą humifikacją materii organicznej. Podjęcie tego kierunku działań nie będzie stanowiło novum, lecz utrwali

panujący w ostatnich kilku – kilkunastu latach panujący ład, wprowadzony przez bytujące bobry, a także ustawi swoiste continuum procesów glebotwórczych, dając w przyszłości możliwość utworzenia użytku ekologicznego oraz zapewniając akumulację węgla organicznego w glebie. Ponieważ jest to teren niezwykle trudny w prowadzeniu gospodarki leśnej, a występujący drzewostan nie stanowi najlepszego surowca towarowego, warto przeznaczyć ten nieco ponad pół hektarowy skrawek lasu na cele strictly przyrodnicze.

Rys. 2 Fragment mapy przedstawiającej zastawki w okolicy oddz. 241, 242 i 267.

5. Pomiędzy oddziałami: 267 – 268 proponuje się:

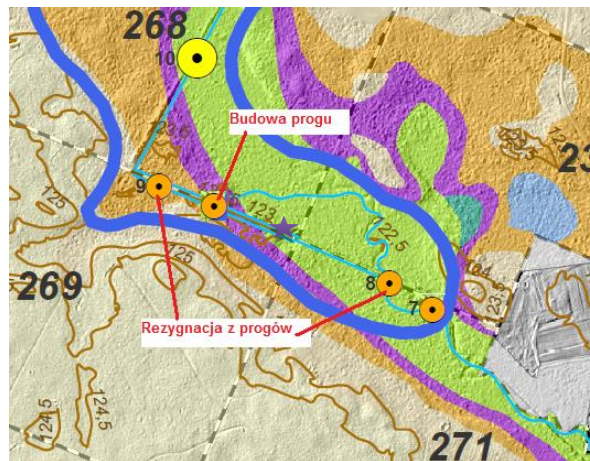
- a) uwzględnić w projekcie istniejący zbiornik retencyjny, dokonać jego rozbudowy (dwukrotnie zwiększyć jego powierzchnię, dokonać odmulenia, urozmaicić linię brzegową), istniejącą przy zbiorniku infrastrukturę piętrzącą uruchomić lub przebudować i wykorzystać (do istniejącego rzędu szandorów można dobudować drugi – ułatwi korzystanie z urządzenia i zbiornika).
- b) ze względu na położoną w oddz. 268 szkółką leśną, zrezygnować z zasypania rowu (10), zasypanie rowu w latach „mokrych” mogłoby się wiązać z nadmiernym uwilgotnieniem szkółki. Proponuje się w to miejsce wybudować próg.

Rys. 3 Fragment mapy przedstawiającej zastawki w okolicy oddz. 267, 268 i 22.

6. Zrezygnować z budowy progów 8 – 9, w ich miejsce budowę jednego progów – wysokość piętrzenia dobrać tak, aby w lata przeciętne całość wód płynęła naturalnym korytem w oddziałach 268 i 23, natomiast w lata mokre część wód płynęła dalej rowem. Próg nr 7 zachować. Przed progiem zamontować urządzenie rejestrujące automatycznie poziom wody

pozwalające na określenie przepływu przez próg stanowiący odpływ w terenie całego przedsięwzięcia.

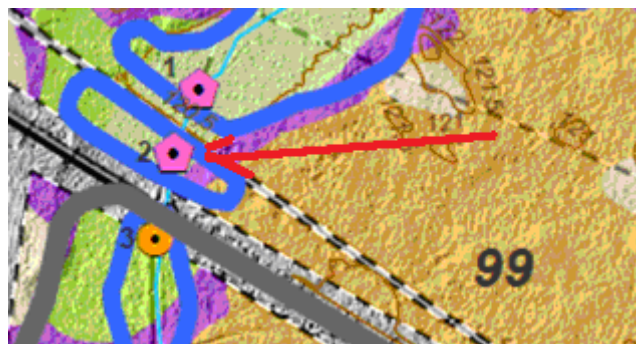

Rys. 4 Fragment mapy przedstawiającej zastawki w okolicy oddz. 268, 269 i 271.

Zadanie I I - Balinka

1. W oddziale nr 99:

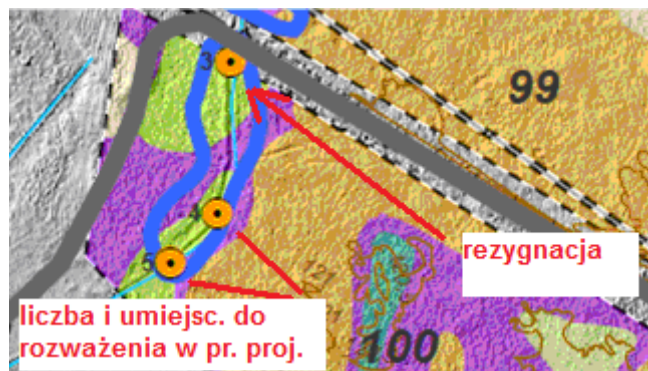
- utrzymać budowę grobli nr 1 (przed drogą publiczną),
- oczyścić przepust pod drogą ,
- zrezygnować z budowy grobli nr 2 – położonej na wąskim pasie pomiędzy drogą publiczną, a torami kolejowymi.

Rys. 5 Fragment mapy przedstawiającej zastawki w okolicy oddz. 99.

2. W oddziale nr 100:

- zrezygnować z budowy progów nr 3 – położonego na granicy torów kolejowych.
- w przypadku progów o numerach 4 i 5 – ich liczba (jeden czy dwa) oraz miejsca posadowienia projektowanych urządzeń małej retencji określona zostanie na etapie wykonywania prac projektowych.

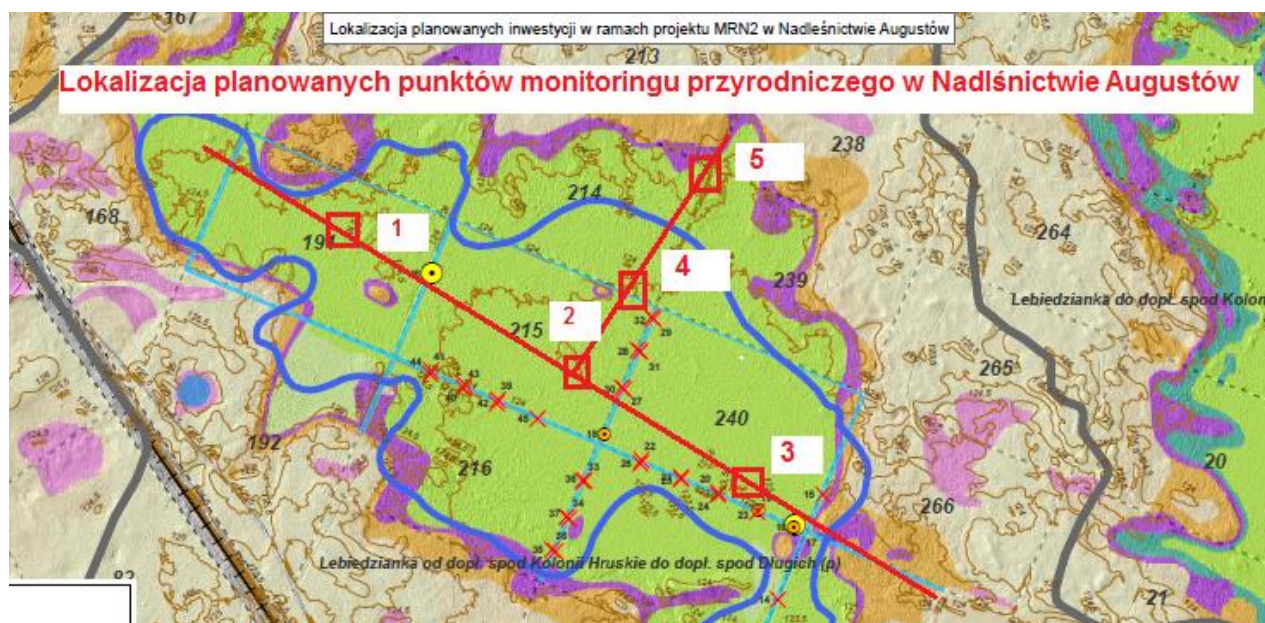

Rys. 6 Fragment mapy przedstawiającej zastawki w okolicy oddz. 191 i 215.

Monitoring szczegółowy

W wyniku dokonanej lustracji terenowej wytypowano lokalizację planowanych punktów monitoringu przyrodniczego w Nadleśnictwie Augustów wraz ze wskazaniem transektów prowadzonych obserwacji. Proponuje się prowadzenie monitoringu hydrologicznego, botanicznego oraz ornitologicznego.

Dodatkowo przy granicy oddziałów 268 i 23 występują płaty widłaków, które proponuje się objąć częścią botaniczną monitoringu, ich lokalizację wskazano gwiazdą na rys. 4.

Rys. 7 mapa przedstawiająca planowany monitoring.

D.2. Zalecenia

Nadleśnictwo powinno przeanalizować treść „Podręcznika wdrażania Projektu” w zakresie prac planowanych w zadaniach i proponowanych rozwiązań technicznych.

E. Uwagi CKPŚ

